

Lærervejledning til før-opgaver til *Kampen for det gode arbejdsliv*

Et sprogskoleforløb til DU3 modul 4-5 på Arbejdermuseet

Formålet med opgaverne

Opgaverne er udarbejdet som forberedelse til undervisningsforløbet *Kampen for det gode arbejdsliv* på Arbejdermuseet.

Opgaverne er tilrettelagt, så de forbereder kursisterne på deltagelse i undervisningsforløbet på museet. De vækker nysgerrighed, introducerer nye ord og er med til at skabe en forforståelse for temaer, som kursisterne kommer til at møde på museet.

Dermed har kursisterne gode forudsætninger for deltagelse i undervisningen på museet og har (måske) allerede mødt og anvendt nye ord og begreber, gjort sig overvejelser og har sat ord på forestillinger og erfaringer ift. emnerne arbejdsmarked, arbejde og arbejdere.

Opbygning og opgaveform

Før-opgaverne er bygget op omkring tre temaer; det danske arbejdsmarked (opgave 1-2) og arbejdere (opgave 3-7)

Opgaverne varierer mellem informationssøgning, diskussions-, læseforståelses- og skriveopgaver. Opgaverne løses selvstændigt, i par eller grupper.

Opgaverne tager højde for hverdagen på sprogskoler med skiftende fremmøde. Opgaverne forbereder og giver bedre forudsætninger for at deltage i undervisningen på museet, men kursister, der ikke har lavet opgaverne, kan sagtens deltage på museet og få et godt udbytte af undervisningen.

Temaerne og opgaverne egner sig som modultestforberedende materiale for kursisterne.

Omfang, tilpasning og opsamling

Omfanget af før-opgaverne er stort, og der er rigeligt materiale til en undervisningsgang a 3 lektioner.

Start derfor med at se opgaverne igennem og vælg det ud, der passer til klassens niveau og den tid, der er til rådighed.

Sæt gerne tid af til en afsluttende ord-opsamling. Kursisterne kan udvælge nye ord fra arbejdet med opgaverne, som de gerne vil huske, og skrive sætninger med dem.

En anden måde at lave opsamling på er, at kursisterne i grupper skal lave quiz til hinanden enten om hvert tema eller om alle temaer.

Tema: Arbejdsmarkedet / Opgave 1-2

Opgave 1	Brainstorm	<i>Arbejdsmarkedet</i>
-----------------	-------------------	------------------------

Formål:

Kursisterne får skrevet en masse ord ned og tankerne sporet ind på arbejdsmarkedsrelaterede emner.

Opgaven:

Kursisterne indleder med at skrive deres umiddelbare indtryk af det danske arbejdsmarked. Det kan være ift. løn, arbejdstider, rettigheder, arbejdspladskultur, fagforeninger, kulturforskelle, arbejdsudfordringer osv.

Saml op i plenum og få ordene på tavlen.

Variation:

Lad dem evt. vælge et indtryk ud og del det med hinanden to og to eller i mindre grupper.

Opgave 2	Forskelle og ligheder	<i>Arbejdsmarkedet</i>
-----------------	------------------------------	------------------------

Formål:

Øvelsen giver præsens viden både omkring forhold i hjemland og Danmark og forbereder til undervisningen på Arbejdersmuseet, hvor nogle af emnerne berøres.

Opgaven:

Kursisterne kan, afhængigt af tiden, enten frit vælge enkelte emner fra skemaet eller sammenligne alle.

Lad dem arbejde i grupper eller par, når de skal sammenligne. Når kursisterne har undersøgt, diskuteret og sammenlignet, så kan der samles op i plenum.

Idéer til opsamlings spørgsmål:

- Sammenlign enkelte af emnerne - *hvor er der størst forskel landene imellem?*
- *Hvad har overrasket dig mest ved det danske arbejdsmarked?*
- *Hvilke fordele og ulemper er der ved arbejdsmarkedet i Danmark?*

Tema: Arbejdere / Opgave 3-7

Opgave 3	Forskel på udtryk	Arbejdere
Formål:		
Kursisterne får talt om forskellene på de forskellige udtryk og deres betydninger.		
Opgaven:		
Lav opgaven i grupper eller i plenum.		
Baggrundsviden:		
Alle betegnelserne handler om at være i en form for ansættelsesforhold, dog skiller <i>kollega</i> sig ud som en betegnelse for relationen til andre på arbejdspladsen. Afhængig af niveau og associationer kan man tale om positive /negative konnotationer.		
<i>Lønmodtager</i> kan bruges nedsættende, som en der 'bare' arbejder 8-16 – og altså ikke arbejder med karrieren for øje.		
<i>Arbejder</i> har været brugt som politisk begreb, knyttet til fagbevægelse og socialisme, men også til lønarbejde, som det der opstod med industrialiseringen. Og i den forstand hører <i>arbejder</i> traditionelt til en samfundsgruppe, der varetog faglært og ufaglært arbejde, og politisk stemte socialdemokratisk eller til venstre for det. I dag taler man ikke så meget om arbejdere som en samlet gruppe, men oftere som ansatte, medarbejdere eller lønmodtagere - uden den negative medbetydning af sidstnævnte. Politiske partier som Venstre, Liberal Alliance og Dansk Folkeparti har indenfor de sidste 10-15 år erklæret sig som moderne arbejderpartier i forsøget på at indfange nye vælgergrupper og sætte tonen i debatten om arbejdsmarkedet og velfærdsstatens udvikling. <i>Arbejder</i> kan derfor siges at være et dynamisk begreb, der også i dag afspejler det politiske landskab og dets kampe.		
Opgave 4, A - B	Arbejdermuseum	Arbejdere

Opgaven består af to dele, A og B, som er en fri association over arbejdere på museum. Lav begge eller vælg en af opgaverne.

Formål:

Kursisterne får tænkt over konceptet arbejdermuseum og gjort sig nogle helt umiddelbare overvejelser der både rummer *fortid* (ofte er den umiddelbare association over museer, at det kun er tilbageskuende), men også er *nutidsrelevant*.

Det er helt bevidst, at kursisterne ikke skal begynde at undersøge Arbejdermuseet via hjemmeside/omtale, men at de bare får tankerne i gang om det overordnede koncept. Med andre ord: I skal ikke samle op på deres opgaver med henvisning til selve Arbejdermuseet, og hvad museet faktisk rummer, det må gerne være en 'overraskelse' til selve museumsbesøget.

Obs:

Øvelsen her kan godt igangsætte forestillinger, der måske/måske ikke bliver indfriet på museet. Så saml gerne op på det øvelsen *efter* museumsbesøget også – hvad var som forventet, hvad var ikke?

Opgave 5 a-c**Kvinder, børn fabriksarbejde og fagforeninger***Arbejdere*

Formål:

Kursisterne får viden om og billeder på arbejdere og arbejdsforhold omkring industrialiseringen i Danmark, som de også kommer til at beskæftige sig med i undervisningen på Arbejdermuseet.

Opgaven:

Opgave 5 består af tre forskellige a – c opgaver, der omhandler arbejdere i slutningen af 1800-tallet. Hver opgave består et billede samt læsetekst med tilhørende forståelsesspørgsmål. Opgaven kan laves som gruppearbejde, i par eller individuelt, evt. som hjemmeopgave. Det er ikke hensigten at alle kursister skal lave alle opgaverne, så vælg gerne ud, så de arbejder med en af opgaverne a-c.

Forslag:

1. Læs teksten og besvar forståelsesspørgsmålene. Beskriv billedet og forbered en præsentation om emnet på 1 minut. Billedet skal indgå i præsentationen.
2. Præsenter i plenum eller gå i nye grupper/par og præsenter for hinanden.

Variation:

Hvis teksten ikke passer til niveauet, så kan kursisterne nøjes med at se på billederne og finde ord, der passer til.

Opgaven kan også bruges som efter-opgave til at konsolidere viden og ord omkring arbejdere, fagforeninger og industrialisering.

Som ekstraopgave kan kursisterne snakke med hinanden om, hvem nutidens arbejdere er, finde billeder og skrive en kort tekst, der beskriver arbejde og arbejdsforhold i dag ud fra det valgte billede.

Opgave 6**Din familie og arbejde***Arbejdere*

Formål:

At gøre spørgsmål om arbejde nærværende, vedkommende og personligt. Opgaven giver mulighed for at sammenligne ligheder og forskelle i tid og køn ift. arbejde på tværs af klassen. Opgaven giver indsigt og ord omkring arbejde og køn, emner kursisterne også skal forholde sig til på museet og i den følgende opgave.

Opgaven:

Kursisterne udfylder boblerne og diskuterer i par eller mindre grupper ud fra spørgsmålene.

Variation:

Bed kursisterne skrive ned, hvad de tror deres børn kommer til at arbejde med i fremtiden og om/hvilke forskelle, der vil være på mande- og kvindejobs i fremtiden.

Opgave 7**Skriv dagbog***Arbejdere*

Vælg A eller B.

Formål:

Kursisterne får mulighed for at træne skrivning ift. de emner, de har arbejdet med – og mulighed for at arbejde frit og kreativt med emnet.

Opgaven:

Du, som underviser, sætter rammerne for skriveopgavens omfang og evt. særligt sprogligt fokus, så det passer til klassen.